

משחק אסטרטגיה – מוצאים קשרים בין רכיבי סביבה¹

נושא: מערכות אקולוגיות

כיתה: ח' / ט'

פעילות: יחיד/ קבוצה

מותרים להיבט הכלה: חוש נועי, רגשי, קוגניטיבי וחברתי

פתיחה

1. יוצאים לסביבה הקרובה ויושבים במעגל
2. כל משתתפת/ת מצוין רכיב בסביבה שהוא חש בו (חום, חרקים, גירוד, רעש, סינוור ועוד)
- המורה רושמת כל אחד מהרכיבים על חצי גיליון נייר (אפשר לכתוב על ניירות משומשים)
3. התלמידים מוזמנים להתבונן בגיליונות עם הרכיבים ומציעים בדרכים למיין את הרכיבים אחד הדרכים למיין הרכיבים היא – מרכיבים חיים (בע"ח וצמחים) ומרכיבים דוממים

מהלך: מציאת הקשרים

1. משחקים במשחק 'קשרים בין רכיבים בסביבה':
 - ✓ כל משתתפת/ת מקבלת/ת כרטיס עם רכיב ומניח אותו על הקרקע כך שכולם יוכלו לקרוא את הכתוב.
 - ✓ כל משתתפת/ת בתור מתאר קשר בין הרכיב בכרטיס שלו לרכיב אחר מבין הרכיבים הרשומים בגיליונות (בין מי למי יש קשר? ומה הקשר?).
 - ✓ כאשר מתואר קשר בין שני רכיבים, המשתתף שתאר את הקשר מציג את הקשר בעזרת העברת פקעת חוט בינו לבין המשתתף השני.²
 - ✓ המשתתף הבא בתור הוא זה שקיבל את הפקעת והמשחק מתקדם באמצעות העברת פקעת חוט בין המשתתפים/ות שבין הרכיבים שלהם/ן נמצא קשר.
 - ✓ כאשר משתתפים לא מצליחים לתאר קשר בין רכיבי הסביבה, משתתפים אחרים יכולים לעזור והפקעת עוברת אליהם
 - ✓ המשחק מסתיים כשהפקעת נגמרת או כשנוצרו מספיק קשרים שניתן לבסס עליהם דיון בכיתה.³

סיום- דיון מסכם ניתן לקיים בחצר או בכיתה

1. מה המשמעות של רשת החוטים הסבוכה שנוצרה בין המשתתפים?

¹ פעילות דומה העושה שימוש בחבל להדגמת מורכבות קשרי הזנה במערכת אקולוגית, נקראת "בונים מארג מזון" משרשרות מזון" ומוצגת במצגת מאת ד"ר שרה קלצ'קו

² אפשרות - כל קשר שנוצר מזכה את המשתתפת/ת בנקודה – זה יוצר תמריץ למציאת קשרים ויצירת בריתות על מנת שהכדור יגיע לרכיב שאיתו ניתן להציג קשר.

³ כדאי לצלם את רשת החוטים שנטוותה במהלך המשחק

2. מי משפיע על מי בסביבה? הדגמת השפעות בין גורמים ביוטיים ואביוטים שהוצגו במשחק

3. תרגול זיהוי השפעות בין גורמים ביוטיים ואביוטיים בסביבה – מתוך ספרי הלימוד.